

**Χαιρετισμός Υπουργού Δικαιοσύνης, κ. Κώστα Τσιάρα, στην ενημερωτική
ημερίδα της Αρχής με αφορμή τον εορτασμό της Ευρωπαϊκής Ημέρας
Προστασίας Δεδομένων, 28/1/2020**

Κύριε Πρόεδρε της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων,

Κυρίες και Κύριοι,

Τα προσωπικά δεδομένα εκατομμυρίων Ευρωπαίων πολιτών υπόκεινται καθημερινά σε επεξεργασία.

Σπάνια, βεβαίως, οι πολίτες έχουμε επίγνωση των κινδύνων που διατρέχουμε, είτε στους χώρους της εργασίας μας και στις σχέσεις μας με τις δημόσιες αρχές, είτε όταν αγοράζουμε αγαθά ή υπηρεσίες, ή όταν ταξιδεύουμε ή σερφάρουμε στο διαδίκτυο.

Και βεβαίως, ακόμα πιο σπάνια γνωρίζουμε τα κατοχυρωμένα δικαιώματά πάνω στα προσωπικά μας δεδομένα.

Πολλές φορές, μάλιστα, αγνοούμε παντελώς, τόσο τα μέσα, όσο και τους τρόπους με τους οποίους μπορούμε να υπερασπιστούμε τα δικαιώματά μας, όταν αυτά παραβιάζονται.

Οι συνέπειες, πολλαπλές:

1. Προσβολή των θεμελιωδών ελευθεριών, που υπαγορεύονται σε ένα κράτος Δικαίου
2. νόθευση του υγιούς ανταγωνισμού μέσω μιας ανήθικης και ασύμμετρης πληροφόρησης,
3. υποβάθμιση της Δημοκρατίας μας και της ποιότητας της.

Άλλωστε, πρόσφατα σκάνδαλα, όπως το Cambridge Analytica, ανέδειξε πρόσθετους, υπαρκτούς κινδύνους, που απειλούν ευθέως την εύρυθμη λειτουργία του ίδιου του δημοκρατικού πολιτεύματος.

Για τον λόγο αυτό, η σημερινή εκδήλωση της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα έχει μια ιδιαίτερη αξία.

Κυρίως, γιατί στην επέτειο της έγκρισης της Σύμβασης 108 του Συμβουλίου της Ευρώπης, η εκδήλωση αυτή υπηρετεί την προσπάθεια που διεξάγεται πανευρωπαϊκά για την ευαισθητοποίηση των δημόσιων φορέων και των επιχειρήσεων στην ανάγκη περαιτέρω προστασίας των προσωπικών δεδομένων των πολιτών.

Για μένα προσωπικά η στιγμή αυτή είναι ιδιαίτερη, καθώς με την ιδιότητα του Υπουργού Δικαιοσύνης είχα την τιμή να εισηγηθώ στη Βουλή των Ελλήνων τον Νόμο 4624/2019, με τον οποίο ενσωματώθηκε στην εθνική έννομη τάξη ο Κανονισμός 679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την προστασία φυσικών προσώπων έναντι της

επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και η σχετική Οδηγία 680/2016 που υιοθετήθηκαν από το Συμβούλιο της 27ης Απριλίου 2016.

Δεν τρέφουμε όμως αυταπάτες. Όπως δεν πρέπει να τρέφει αυταπάτες ούτε η Ευρώπη ως σύνολο.

Γιατί, παρά τις σημαντικές αλλαγές στις έννομες συνέπειες της παραβίασης των προσωπικών δεδομένων που προβλέπονται από τον Κανονισμό, κανένα νομοθέτημα δεν μπορεί να παράσχει αποτελεσματική προστασία της ιδιωτικότητας και του ψηφιακού αποτυπώματος εκατομμυρίων χρηστών του διαδικτύου.

Προφανώς, κανένα νομοθέτημα δεν μπορεί να παράσχει πλήρη «ψηφιακή ασφάλεια», ειδικά στους σημερινούς ρυθμούς ροής των δεδομένων, ενώ από την πλευρά των επιχειρήσεων αναπτύχθηκε έντονος προβληματισμός για τις απαιτήσεις συμμόρφωσης, καθώς πρόκειται πράγματι για ένα ευρύ και αυστηρό κανονιστικό πλαίσιο.

Και παρά τις ανεπάρκειές του, παρά τα κενά, μετά από 20 και πλέον χρόνια στασιμότητας στην εθνική έννομη τάξη, το νομοθέτημα αυτό αποτελεί το πρώτο κοινό έδαφος πάνω στο οποίο μπορούμε να κάνουμε τα επόμενα βήματα, συμπληρώνοντας τη κείμενη νομοθεσία.

Ενώ, παράλληλα, σημαντικό ρόλο για τη πύκνωση και τον εκσυγχρονισμό του υφιστάμενου νομοθετικού πλέγματος θα αποτελέσει το επόμενο διάστημα η νομολογία που θα προκύψει από τα ελληνικά δικαστήρια.

Χρέος μας, όμως, χρέος όλων μας, είναι να αξιοποιήσουμε μια επιπλέον ευκαιρία. Μια ευκαιρία να μεταβάλλουμε τη αντίληψη για το GDPR, το οποίο συνεχίζει να εκλαμβάνεται απλώς ως ενός ακόμα κανονιστικό εργαλείο συμμόρφωσης, που επισύρει την επιβολή υπέρρογκων προστίμων.

Και να πείσουμε τους κοινωνικούς εταίρους ότι το πλαίσιο που οριοθετείται από τον Κανονισμό και η σχετική νομοθεσία, συνιστούν, ουσιαστικά μια πραγματική ευκαιρία.

Συνιστούν μια νέα δυνατότητα εταιρικού μετασχηματισμού και μεταβολής της οργανωσιακής κουλτούρας που διακατέχει τις επιχειρήσεις, ώστε να αναπτύξουν περισσότερο ορθολογικές δομές. Μια νέα επιχειρησιακή κουλτούρα, η οποία θα επιτρέψει σε όσους καταφέρνουν να τηρούν τους κανόνες προστασίας των προσωπικών δεδομένων, να κερδίζουν την εμπιστοσύνη των καταναλωτών στον ψηφιακό κόσμο.

Και ως εκ τούτου θα καταφέρνουν να διευρύνουν τα μερίδια τους της αγοράς που διεκδικούν και να προκρίνονται στην κούρσα του ανταγωνισμού.

Κυρίες και Κύριοι,

Δεν υπάρχει αμφιβολία πως η προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι η μεγαλύτερη πρόκληση των επόμενων ετών.

Η προστασία της ιδιωτικότητας αντιμετωπίζει πρόσθετους κινδύνους από την εισβολή των νέων τεχνολογιών, ενώ από τις πλούσιες τεχνολογικές εξελίξεις στην

εποχή της πέμπτης γενιάς ασύρματων δικτύων, από την ηλεκτρονικοποίηση της δημόσιας διοίκησης, από την εξάπλωση της πληροφορίας των νέων μέσω των ενημέρωσης και των social media, από την ταχεία διείσδυση της τεχνητής νοημοσύνης σε όλους τους χώρους του δημόσιου, αναφύονται νέες απειλές για τα θεμελιώδη δικαιώματα των πολιτών.

Ήδη στο επίπεδο του Συμβουλίου της Ευρώπης, διεξάγεται ένας ειλικρινής διάλογος για τις νέες αυτές προκλήσεις, που κατέληξε στην υιοθέτηση του Χάρτη Δεοντολογίας για τη χρήση της Τεχνητής Νοημοσύνης στα δικαστικά συστήματα και στο περιβάλλον τους.

Από την πλευρά του, το Υπουργείο Δικαιοσύνης, αντιλαμβανόμενο την ανάγκη για την ανάπτυξη διεπιστημονικών συνεργιών με σκοπό τον εκσυγχρονισμό του δικαστικού μας συστήματος, χωρίς υπαναχωρήσεις στην πλήρη προστασία των θεμελιωδών ελευθεριών των πολιτών, έχει ήδη συστήσει Διαρκή Επιστημονική Επιτροπή αποτελούμενη από νομικούς, διοικητικούς και τεχνικούς πληροφορικής, με αντικείμενο την εξέταση των επιπτώσεων της εισαγωγής της τεχνητής νοημοσύνης στο δικαστικό σύστημα.

Η εν λόγω Επιτροπή, κατά τις εργασίες της, θα προβεί σε μελέτη του Χάρτη Δεοντολογίας για τη χρήση της Τεχνητής Νοημοσύνης στα Δικαστικά Συστήματα και στο περιβάλλον τους, που υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Αποτελεσματικότητα της Δικαιοσύνης (CEPEJ) του Συμβουλίου της Ευρώπης και σύντομα θα διανεμηθεί στους δικαστικούς και εισαγγελικούς λειτουργούς μετάφραση της Χάρτας στην ελληνική γλώσσα.

Τέλος, στον Άρειο Πάγο ήδη χρησιμοποιείται μια ημιαυτόματη αλγοριθμική μέθοδος για την ανωνυμοποίηση των δικαστικών αποφάσεων που αναρτώνται στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων αναζήτησης νομολογίας, στο πλαίσιο ανάγκης προστασίας των προσωπικών δεδομένων των υποκειμένων, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του νέου Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων.

Κύριε Πρόεδρε της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων

Καμία πολιτική δεν μπορεί να αποδώσει σε κανένα επίπεδο, αν από την εξίσωση λείπει ο “καλά ενημερωμένος πολίτης”.

Για τον λόγο αυτό η σημερινή εκδήλωση έχει ιδιαίτερη αξία, καθώς ανοίγει ξανά τον διάλογο για κρίσιμες πτυχές του ζητήματος, όπως οι εργασιακές σχέσεις μετά τον Γενικό Κανονισμό, οι δυνατότητες της χρήσης παράνομων αποδεικτικών μέσων στη δικαστική διαδικασία- και γνωρίζω κύριε Πρόεδρε τις ενστάσεις της Αρχής πάνω σε συγκεκριμένες διατάξεις που νομοθετήθηκαν από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και οι δυνατότητες πρόσβασης στα δημόσια έγγραφα και στις δικαστικές αποφάσεις.

Από την πλευρά μας, θα αναμένουμε με ενδιαφέρον τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα της σημερινής ενημερωτικής Ημερίδας και σας διαβεβαιώ πως το Υπουργείο Δικαιοσύνης θα σταθεί δίπλα σας σε οποιαδήποτε προσπάθεια αναλάβετε για μια ευρύτερη ενημερωτική εκστρατεία, όχι μόνο για τις επιχειρήσεις, αλλά και μια καμπάνια που απευθύνεται στο ευρύ κοινό.

Με αυτές τις σκέψεις, εύχομαι στους διοργανωτές της σημερινής εκδήλωσης, καλή επιτυχία!